

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра біології та екології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК-11 Виробнича практика в ЗЗСО

Рівень вищої освіти Магістр

Освітня програма Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Спеціальність А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Предметна спеціальність А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Галузь знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Виробнича практика в ЗЗСО
Викладач (-і)	к.б.н., доц. Гнезділова В.І.
Контактний телефон викладача	0342596164
Е-mail викладача	viktoria.gniezdilova@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний (<i>offline</i>)
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год., I курс, II семестр, залік
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro
Консультації	Очні групові та онлайн-консультації
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Виробнича практика в ЗЗСО є складовою ланкою цілісної системи підготовки майбутніх учителів біології та інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» до їх професійної діяльності. В основу організації діяльності студентів на педагогічній практиці покладена ідея продуктивного засвоєння методичних питань, коли студенти самовизначаються стосовно різних підходів до освіти школярів і здійснюють власну продуктивну методичну діяльність.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою Виробничої практики є підготовка до виконання функцій учителя біології та інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» і класного керівника, до проведення системи навчально-виховних заходів з учнями.</p> <p>Цілі курсу передбачають:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● самовизначення студента, самоаналіз власних педагогічних здібностей та можливостей; ● засвоєння необхідних професійних знань, формування практичних умінь і навичок навчально-виховної роботи; ● набуття навичок підготовки та проведення уроків, позакласних заходів з біології; ● формування професійних умінь спостерігати за учнями, вивчати їхні індивідуальні особливості та враховувати їх у навчальній та виховній роботі. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ІК Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.</p> <p>ЗК 2. Здатність використовувати сучасні цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.</p> <p>ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 5. Здатність використовувати знання державної та іноземної мов усно і письмово в межах професійної діяльності для пошуку інформації та обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів біологічного, екологічного, оздоровчого та педагогічного змісту.</p> <p>ЗК 7. Уміння виробляти власну стратегію і тактику професійної поведінки, діяльності з урахуванням інтересів колективу, навички роботи в команді.</p> <p>ЗК 8. Здатність доносити професійні знання до здобувачів освіти і генерувати ідеї (креативність) у галузі освіти із застосуванням набутого досвіду для збереження власного здоров'я і здоров'я здобувачів освіти.</p> <p>ЗК 9. Здатність планувати та управляти освітнім процесом, формувати його структурно-логічну схему, розробляти й управляти освітніми проєктами в закладах загальної середньої, передвищої освіти з дотриманням стандартів якості освіти, що визначається непередбачуваністю умов та потребує нових стратегічних підходів; а також оцінювати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 10. Здатність до толерантної комунікації у професійній діяльності, спілкуватися без обмежень (учні, батьки, колеги).</p>	

- СК 1.** Здатність забезпечувати здобувачам освіти навчання державною мовою.
- СК 2.** Здатність моделювати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, визначених державними стандартами освіти, а також розвивати в здобувачів освіти ключові компетентності і наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти.
- СК 3.** Здатність добирати і використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти.
- СК 5.** Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі.
- СК 6.** Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові й індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхній психоемоційний стан.
- СК 9.** Здатність конструктивно й безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу.
- СК 11.** Здатність працювати в команді із залученими фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами.
- СК 12.** Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного здобувача освіти з урахуванням вікових та інших індивідуальних особливостей; створювати умови, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища.
- СК 13.** Здатність організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу.
- СК 14.** Здатність прогнозувати та оцінювати результати навчання здобувачів освіти.
- СК 15.** Здатність організувати процес навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти.
- СК 16.** Здатність здійснювати власний професійний розвиток, отримувати підтримку від колег.
- СК 18.** Здатність дотримуватися принципу науковості та трансляції наукових біологічних знань у площину шкільних навчальних предметів закладів освіти.

ПР 1. Демонструє вміння ефективно використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки, обміну інформацією у професійній діяльності.

ПР 4. Визначає і враховує в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості здобувачів освіти, ефективно використовує стратегії роботи з ними, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності, формують мотивацію та організують їхню пізнавальну діяльність.

ПР 5. Створює умови, що забезпечують функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища, здійснює педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами.

ПР 6. Демонструє вміння класифікувати, упорядкувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов навчального процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання.

ПР 8. Демонструє вміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з усіма учасниками освітнього процесу.

ПР 10. Оцінює та аналізує результати навчання здобувачів освіти, забезпечує самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

ПР 11. Уміє ефективно застосувати професійні знання в практичній педагогічній діяльності при вирішенні навчальних, виховних та науково-методичних завдань в урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, конкретних психолого-педагогічних ситуацій.

ПР 12. Демонструє здатність діяти автономно і в команді.

ПРН 1. Демонструє вміння застосовувати знання з педагогіки, психології, фундаментальних і прикладних наук (біологія, екологія, здоров'я людини) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.

ПРН 4. Демонструє вміння розуміти і пояснювати будову, функції, життєдіяльність, розмноження, філогенію, екологію, поширення, використання, охорону живих організмів і

систем усіх рівнів організації, розкривати сутність біологічних процесів та явищ.			
ПРН 6. Демонструє вміння здійснювати позакласну та позашкільну роботу з біологічних проблем та досліджень, формування, збереження екологічно здорового середовища і зміцнення здоров'я.			
ПРН 8. Володіє методами і сучасними технологіями навчання біології та здоров'я людини, доступно використовує систему наукових біологічних та інших знань у площині навчальних предметів біології та основ здоров'я людини.			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття			Загальна кількість годин
самостійна робота			180
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
II	A4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	1	Нормативний
Тематика навчальної дисципліни			
Тема			Кількість годин сам.роб.
Тема 1. Тема 1. (Пасивна практика) Ознайомлення з організацією керівництва школою (школознавство): – розташування школи в мікрорайоні (селі), приміщення, структуру, завдання, традиції; – обов'язки і організацію роботи директора, заступника директора з навчально-виховної роботи, педагога-організатора, психолога, чергового учителя; – органи управління школою, їх структуру, зміст та організацію роботи (педагогічна рада, методичні об'єднання вчителів, батьківський комітет, учнівський комітет); – кабінет біології, його обладнання та використання в навчальному процесі; – стан педагогічної пропаганди серед населення, форми зв'язку школи з виробничими організаціями району. Ознайомлення з системою роботи вчителя біології: - зміст роботи вчителя біології; - проведення урочної та позаурочної роботи з біології; - документація вчителя-предметника (біолога) та вимоги до її оформлення.			10
Тема 2. Ознайомлення з навчальними програмами, календарними та тематичними планами, навчальними й методичними посібниками з біології. Виготовлення програмно-педагогічного продукту до певної теми з біології.			10
Тема 3. Відвідування уроків біології в різних класах та уроків з інших предметів.			10
Тема 4. Проведення уроків з біології, з них, шість залікових.			90
Тема 5. Знайомство з роботою різноманітних гуртків, факультативів з біології, методикою проведення гурткової роботи. Проведення 1-2 занять гуртка або факультативу з біології.			10
Тема 6. Вивчення й аналіз роботи кабінету біології, наочного приладдя з біології. Виготовлення унаочнення або дидактичного			10

матеріалу до проведених уроків.		
Тема 7. Вивчення шкільної документації: аналіз загальношкільного річного плану виховної роботи, плану виховної роботи класного керівника, класного журналу. Знайомство з функціями класного керівника. Проведення виховних заходів.		10
Тема 8. Оволодіння методикою й технікою проведення уроків, лабораторних і практичних занять.		10
Тема 9. Виконання індивідуального науково-дослідного завдання.		10
Тема 10. Підготовка звітної документації.		10
		Заг.: 180
6. Система оцінювання навчальної дисципліни		
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>У триденний термін після закінчення педагогічної практики студент зобов'язаний надати звітну документацію:</p> <ul style="list-style-type: none"> - письмовий звіт про виконання програми практики та індивідуального завдання, підписаний та оцінений безпосередньо керівником бази практики, завірений директором бази практики. Звіт має містити відомості про виконання всіх розділів програми практики, індивідуального завдання, висновки, пропозиції; - розширений план-конспект чотирьох проведених уроків біології з використанням програмно-педагогічних засобів; - сценарій виховного заходу або міроприємства, проведеного практикантом; - виготовлене унаочнення; - психолого-педагогічну характеристику особистості учня; - характеристику на студента-практиканта, підписану вчителем біології та директором школи; - реферат на методичну тему, матеріали науково-дослідної роботи або експериментальну частину кваліфікаційної роботи; - щоденник практики. <p>Розподіл балів за рейтинговою системою за виконання завдань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ведення щоденника – 10 балів. 2. Звіт з практики – 10 балів. 3. Розгорнуті плани-конспекти чотирьох проведених уроків біології з обов'язковою розробкою дидактичного матеріалу до них – 30 балів. 4. Розробки двох виховних заходів – 10 балів. 5. Психолого-педагогічна характеристика на учня (клас) – 10 балів. 6. Реферат на методичну тему, матеріали науково-дослідної роботи (тези) або експериментальну частину кваліфікаційної роботи – 20 балів. 7. Захист матеріалів практики – 10 балів. <p>Разом: 100 балів. Студент отримує залік, якщо він набере більше ніж 50 балів.</p>	
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю: залік. Форма здачі: усний захист.</p>	
7. Політика навчальної дисципліни		
<p>Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім</p>		

дозволені для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://is.gd/tB2zi9>

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://is.gd/eeiJX8>

Ліквідація академічної заборгованості, перескладання змістових модулів та оскарження результатів оцінювання проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника» <https://is.gd/EtCjNG>

Завдання, які студент виконав пізніше зазначених кінцевих термінів не приймаються і повинні бути відпрацьовані індивідуально. Винятком із цього правила є наявність поважної причини з її документальним підтвердженням.

Неприпустимі списування, студент повинен вільно володіти матеріалом.

Якщо студент пропустив більше 50% занять, він повинен пройти тестування на сайті дистанційного навчання і тільки тоді буде допущений до написання екзаменаційної роботи.

Обов'язковим для допуску до екзамену є відвідування більше 50% занять, робота на заняттях, підготовка доповідей, виконання контрольної роботи.

По завершенні вивчення курсу здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування у системі Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності <https://d-learn.pnu.edu.ua/> щодо удосконалення якості навчання. Анкета носить анонімний характер і включає 10 запитань, відповіді на них будуть використовуватися лише в узагальненому вигляді.

Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності студентів, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати їх пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

Можливість зарахування результатів неформальної освіти. Рекомендовані платформи: Coursera, EdX, Prometheus.

8. Рекомендована література

1. Гнезділова В.І. Виробнича педагогічна практика студентів Факультету природничих наук спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) спеціальності А4.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Методичні рекомендації /Вікторія Гнезділова. – Івано-Франківськ, 2023. – 84с.
2. Класному керівнику: як оцінити ефективність виховної роботи / упоряд.: Л. Шелестова, Н.Чиренко. К.: Шк. світ, 2010. – 120с.
3. Клас без провини: інструменти для розв'язання конфліктів і сприяння розвитку міжособистісного інтелекту / Упоряд.: Сура Гарт, Вікторія Кіндл Годсон. Харків: Видавнича група Основа, 2020. – 256 с.
4. Мешко Г.М. Вступ до педагогічної професії. Практикум. Тернопіль : ТНПУ, 2008.

- 192 с.
5. Наскрізна педагогічна практика : навчально-методичний посібник / за наук. ред. А. А. Сбруєвої; Вид. 3-тє доп. і перероб / Суми : СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2019. – 336 с.
 6. Нова українська школа: poradnik для вчителя / під заг. ред. Бібік Н. М. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. – 206 с.
 7. Педагогічна практика : методичні рекомендації з питань організації і проведення / уклад.: Мешко Г.М., Удич З.І., Нестайко І.М., Груць Г.М. Тернопіль: ТНПУ, 2021. – 112 с.
 8. Сірант Н.П. Методичні рекомендації до проходження педагогічної практики: навчально-методичний посібник. Львів, 2013. 116 с. 8. Терно С. О. Педагогічна практика: методичні рекомендації. Запоріжжя : ЗНУ, 2019. – 24 с.

(підпис)

Викладач

Гнесділова В.І.